

KS. WOJCIECH GUZEWICZ*

**WKŁAD DUCHOWIEŃSTWA DIECEZJI ELCKIEJ
W ROZWÓJ INTELEKTUALNY POLSKI I REGIONU
(CZ. 2: STOPNIE I TYTUŁY ORAZ PERIODYKI NAUKOWE)**

Część druga opracowania nt. wkładu duchowieństwa diecezji elckiej i jego udziału w rozwoju intelektualnym Polski i regionu dotyczyć będzie zasadniczo dwóch zagadnień: stopni i tytułów naukowych oraz działalności związanej z tworzeniem i prowadzeniem periodyków naukowych. Termin *ad quo* i termin *ad quem* obejmują lata 1992-2017, tj. pierwsze 25-lecie istnienia diecezji elckiej. Autor ma świadomość, iż zaprezentowana poniżej praca nie wyczerpuje w pełni podjętego tematu (można np. poszerzyć badania o kwestie związane z zaangażowaniem duchowieństwa na polu organizowania konferencji i sympozjów naukowych, pracę w strukturach uczelni wyższych oraz dorobek w zakresie promowania prac dyplomowych oraz doktorskich). Niemniej jednak przedstawione kwestie dają wyraźny obraz wkładu duchowieństwa diecezji elckiej w rozwój intelektualny Polski i regionu.

Stopnie i tytuły

Niewątpliwie jednym z kwantyfikatorów rozwoju intelektualnego każdego regionu, a także całej Polski, jest parametr uzyskanych stopni i tytułów naukowych oraz stopni i tytułów zawodowych. Tak dzieje się także w przypadku diecezji elckiej, na którą składają się regiony Mazur, Augustowszczyzny i Suwalszczyzny. W ciągu pierwszych 25 lat istnienia diecezji elckiej udało się kapłanom w niej pracującym uzyskać szereg stopni i tytułów naukowych oraz stopni i tytułów zawodowych.

Warto zauważyć, iż stopnie naukowe w Polsce są uregulowane na podstawie ustawy z 14 III 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. Ustawa ta przewiduje 2 następujące stopnie naukowe: doktora i doktora habilitowanego. Zgodnie z ustawą stopnie

* ks. Wojciech Guzewicz – prof. zw. dr hab.; dziekan Wydziału Studiów Technicznych i Społecznych w Elku UWM w Olsztynie; e-mail: wojciech.guzewicz@uwm.edu.pl

naukowe są nadawane w jednostkach organizacyjnych, którym takie uprawnienia przyznała Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów, biorąc pod uwagę 2 przesłanki: poziom działalności naukowej lub artystycznej placówki oraz liczbę zatrudnionych w niej naukowców (samodzielných pracowników nauki), tj. osób posiadających tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego.

Od stopni naukowych należy odróżnić tytuł naukowy profesora, który jest nadawany przez prezydenta RP w oparciu o wnioski podstawowej jednostki organizacyjnej, zaakceptowany uprzednio przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów. Tak rozumiany tytuł profesora (tzw. *profesor belwederski* – od miejsca pierwszych nadań) należy odróżnić od stanowisk profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego oraz od zniesionych w 1990 roku dwóch odrębnych tytułów profesora: profesora zwyczajnego (wyższego) i profesora nadzwyczajnego (niższego), które funkcjonowały w Polsce od roku 1920¹.

W diecezji ełckiej tytuł naukowy profesora udało się zdobyć dotychczas jednemu kapłanowi, tj. ks. Wojciechowi Guzewiczowi, obecnemu dziekanowi Wydziału Studiów Technicznych i Społecznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Decyzja o nadaniu tytułu profesora z nauk humanistycznych została podjęta przez Prezydenta Bronisława Komorowskiego 25 czerwca 2013 r.² na podstawie m.in. pięciu pozytywnych recenzji profesorów wyznaczonych przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów Naukowych, dorobku i książki „profesorskiej” pt. *Prasa diecezjalna w Polsce północno-wschodniej jako źródło wiedzy o społecznej nauce Kościoła (1989-2009)* (Wydawnictwo Diecezjalne Adalbertinum, Ełk 2012, ss. 433)³.

Jeśli chodzi o stopnie naukowe doktora habilitowanego, to oprócz wspomnianego już ks. Wojciecha Guzewicza uzyskali go także: ks. Edmund Przekop (jeszcze przed 1992 r., w ramach przynależności do diecezji warmińskiej), ks. Stanisław Strękowski (2007) oraz ks. Jerzy Sikora (2014). Dwaj ostatni zdobyli ten stopień z obszaru nauk humanistycznych, natomiast ks. Przekop z nauk prawnych⁴.

Stopień doktora uzyskało 46 kapłanów pracujących w diecezji ełckiej: ks. Edward Anuszkiewicz, ks. Marek Bednarski, ks. Tadeusz Białous, ks. Waldemar Brodziak, ks. Dariusz Brozio, ks. Karol Bujnowski, ks. Jerzy Fidura, ks. Maciej Gilewski, ks. Jacek Grasz, ks. Wojciech Guzewicz, ks. Marek Janowski, ks. Andrzej Jaśko, ks. Stanisław Józwiak, ks. Wojciech Kalinowski, ks. Tomasz Kopiczko, ks. Wojciech Kotarski, ks. Dariusz Kruczyński, ks. Maciej Maciukiewicz, ks. Marcin Maczan, ks. Zdzisław Mazur, ks. Jacek Nogow-

¹ Por. W. Guzewicz, *Jak zostać profesorem?*, „Ełk i my” 18(2013), nr 4(145), s. 15.

² Por. „Monitor Polski. Dziennik Urzędowy Rzeczypospolitej Polskiej”, Warszawa, dnia 13 września 2013 r., poz. 742.

³ Zob. W. Guzewicz, *Jak zostać profesorem?*, dz. cyt., s. 15.

⁴ Por. tenże, *Historia diecezji ełckiej w latach 1992-2017 (wybrane zagadnienia)*, [w druku]; *Profesor i przyjaciel. Ks. Edmund Przekop (1937-1999)*, red. W. Guzewicz, „Episteme” 47(2005), ss. 175.

ski, ks. Marcin Oleksy, ks. Tomasz Orłowski, ks. Arkadiusz Orzeł, ks. Andrzej Pieńkowski, ks. Edmund Przekop, bp Edward Samsel, ks. Ryszard Sawicki, ks. Wojciech Serowik, ks. Jerzy Sikora, ks. Jan Skorupski, ks. Antoni Skowroński, ks. Karol Sokołowski, ks. Stanisław Strękowski, ks. Roman Szewczyk, ks. Jerzy Szorc, ks. Marian Szczesny, ks. Henryk Śmiarowski, ks. Paweł Tarasiewicz, ks. Jacek Uchan, ks. Mirosław Wachowski, ks. Włodzimierz Wielgat, ks. Dariusz Zalewski, ks. Romuald Zdanis, bp Wojciech Ziemba, Andrzej Żołnierowicz. Stanowią oni łącznie ok. 15% ogółu duchowieństwa diecezji elckiej (kilku doktorów już nie żyje). Najwięcej doktoratów zostało obronionych z teologii biblijnej (7), prawa kanonicznego (7), teologii moralnej (4), teologii pastoralnej (4), historii (4), liturgiki (3), teologii dogmatycznej (3), katechetyki (2), patrologii (2), filozofii (2). Pojedyncze doktoraty były broniące z etnomuzykologii, teologii misyjnej, ekumenizmu, teologii duchowości, socjologii, katolickiej nauki społecznej, teologii fundamentalnej i literaturoznawstwa⁵.

Warto jeszcze zwrócić uwagę na licencjat, nadawany na wydziałach teologii katolickiej uczelni wyższych działających na prawie papieskim. Stanowi on część tzw. rzymskiego systemu stopni naukowych i nie jest tożsamy z tytułem zawodowym licencjata określonym w prawie polskim oraz nie ma mocy na gruncie prawa polskiego. Licencjat naukowy, zwany także „licencjatem kanonicznym” lub „rzymskim”, to stopień naukowy wyższy od tytułu zawodowego magistra, a niższy od stopnia naukowego doktora⁶. Uprawnia, po uzyskaniu nominacji właściwego biskupa, do wykładania przedmiotów filozoficznych, teologicznych i prawnych w wyższych szkołach katolickich, wydziałach teologii katolickiej mających zatwierdzenie Stolicy Apostolskiej oraz w seminariach duchownych. Wymagany jest przy ubieganiu się o stopień naukowy doktora teologii lub prawa kanonicznego. Podstawą otrzymania stopnia licencjusza są specjalistyczne studia, które kończą się napisaniem pracy i złożeniem egzaminu przed kiluosobową komisją teologiczną. W związku z tym, iż gros kapłanów diecezji elckiej posiada stopień naukowy doktora teologii, uprzednio musieli oni uzyskać tytuł licencjata. Kilkunastu-kilkudziesięciu duchownych zakończyło swoją ścieżkę naukową na licencjacie (wśród nich dwaj biskupi: Jerzy Mazur, biskup elcki oraz Romuald Kamiński, biskup pomocniczy diecezji elckiej). Osoby kończące licencjat „kanoniczny” lub „rzymski” mogą zapisywać przed imieniem i nazwiskiem skrót „mgr lic.” lub po prostu „lic.”⁷

⁵ Por. tenże, *Przemiany administracyjne Kościoła rzymskokatolickiego w Polsce na przełomie XX i XXI wieku i powstanie diecezji elckiej*, w: *Ukraina – Polska – Unia Europejska. Ze studiów nad przekształceniami ustrojowymi na przełomie XX i XXI wieku*, red. H. Stroński, J. Gołota, O. Krasiewski, Lwów-Olsztyn-Ostrołęka 2014, s. 257-263.

⁶ W Polsce można uzyskać stopień licencjusza ze wszystkich nauk teologicznych oprócz biblistyki i liturgiki.

⁷ Por. W. Guzewicz, *Jak zostać profesorem?*, dz. cyt., s. 15.

Niższe rangą od stopni naukowych (doktora i doktora habilitowanego) są tytuły zawodowe magistra, inżyniera i licencjata. Uzyskuje się je po ukończeniu studiów i zdaniu odpowiedniego egzaminu (zwykle połączonym z tzw. obroną pracy dyplomowej). Tak działo się w Polsce przez całe dziesięciolecia na każdej uczelni z wyjątkiem seminariów duchownych, jako że władze komunistyczne PRL nie przyznawały tym jednostkom statusu uczelni wyższych ani też nie pozwalały na afiliację do wydziałów teologicznych. Stąd klerycy kończący seminaria duchowne posiadali ukończone studia teologiczne, ale nie mieli możliwości obronienia prac dyplomowych i tym samym uzyskania tytułu magistra teologii⁸. Po zmianach ustrojowych pod koniec XX wieku seminaria duchowne w Polsce zostały afiliowane do wydziałów teologicznych uniwersytetów i innych szkół wyższych w Polsce i zagranicą i w ten sposób otrzymały możliwość zapewnienia swoim absolwentom tytułów zawodowych. W związku z tym od lat dziewięćdziesiątych XX w. uzyskanie magisterium stało się warunkiem *sine qua non* przystąpienia do święceń kapłańskich.

Spośród ogółu duchowieństwa diecezji ełckiej najwięcej kapłanów uzyskało tytuł zawodowy magistra w ramach studiów seminaryjnych w Ełku. W latach 1992-2017 magisterium obroniło łącznie 190 księży, tj. ok. 50% ogółu kapłanów. Tematyka tych prac obejmowała dziedziny takie, jak: biblistyka, teologia dogmatyczna, teologia moralna, teologia duchowości, filozofia, prawo kanoniczne, historia Kościoła, patrologia, katechetyka, ekumenizm oraz socjologia religii. Prace były broniące na następujących wydziałach teologii: Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (KUL) – 3 prace, Papieskiej Akademii Teologii w Krakowie (PAT) – 5 prac, Uniwersytetu Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie (UKSW) – 10 prac, Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie (ATK) – 37 prac, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (UWM) – 135 prac⁹.

Z chwilą wprowadzenia do szkół religii wielu księży podjęło trud uzupełnienia studiów teologicznych o tytuł magistra (posiadanie magisterium stało się bowiem wymogiem *sine qua non* zatrudnienia w szkolnictwie). Z pomocą przychodzili im niektórzy profesorowie oraz uczelnie wyższe, w tym Katolicki Uniwersytet Lubelski, Akademia Teologii Katolickiej w Warszawie oraz Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie. Po napisaniu pracy magisterskiej księża ci byli afiliowani do jednego z wydziałów teologicznych i tam przystępowali do egzaminu oraz obrony magisterium. Z początkiem lat osiemdziesiątych XX wieku część kapłanów podejmowała studia teologiczne w ramach

⁸ Mimo utrudnień ze strony władz komunistycznych niektórym klerykom udało się zdobyć tytuł magistra. Pomocą przychodzili tu niektórzy profesorowie oraz uczelnie wyższe (Katolicki Uniwersytet Lubelski, Akademia Teologii Katolickiej w Warszawie oraz Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie). Po ukończeniu studiów seminaryjnych i napisaniu pracy magisterskiej absolwenci seminarium byli afiliowani do jednego z tych uniwersytetów i tam mogli przystąpić do obrony swoich prac oraz otrzymać tytuł magistra teologii.

⁹ Por. W. Guzewicz, *Wykaz prac magisterskich napisanych w ramach studiów w Wyższym Seminarium Duchownym w Ełku w latach 1992-2011*, „Studia Ełckie” 13(2011), s. 531-544.

działających instytutów teologicznych (np. w Instytucie Teologii Apostolstwa w Ołtarzewie). W sumie tą drogą magisterium uzyskało kilkunastu kapłanów, a kilku z nich nawet stopień licencjusza¹⁰.

Periodyki naukowe

Podejmując kwestię wkładu duchowieństwa elckiego w rozwój intelektualny Polski i regionu, należy wspomnieć o zaangażowaniu niektórych księży na rzecz tworzenia i rozwoju czasopism naukowych. Chodzi tu głównie o trzy pisma: „Studia Elckie”, „Civitas et Lex” oraz „Studia Gilsoniana”. Poprzez swoją aktywność księżom tym udało się stworzyć solidne czasopisma naukowe, rozpoznawalne dziś nie tylko w Polsce, ale także i poza jej granicami.

Periodykiem naukowym zasługującym na szczególną uwagę jest czasopismo pt. „Studia Elckie”. Są one w pewnym stopniu kontynuacją innych pism wydawanych w diecezji elckiej, tj. „Lux Veritatis” i „Elckich Studiów Teologicznych”, ukazujących się kolejno od 1999 r. Wspólnym ich pomostem było środowisko, które nową publikację tworzyło, tematyka, miejsce wydania, a także adresat czasopisma. Ten związek uwypuklony został jeszcze bardziej poprzez numerację czasopisma. Niemniej jednak „Studia Elckie” są dziełem nowym, różniącym się zasadniczo od dwóch poprzednich, i to nie tylko zmianą tytułu, szaty graficznej, zamysłem redakcyjnym. Różnice sięgają głębiej: dotyczą układu wewnętrznego pisma, zasad metodologicznych, zasad przyjmowania i recenzowania artykułów, a także samego wydawnictwa. Nazwa „Studia Elckie” zapoczątkowana została w 2006 r. wraz z wyborem na redaktora naczelnego tegoż pisma ks. Wojciecha Guzewicza. Podczas jego 6-letniej kadencji udało się oprócz wyżej wspomnianych kwestii także zarejestrować pismo w kilku bazach indeksacyjnych, stworzyć stronę internetową oraz uzyskać 6 punktów (w skali od 1 do 10) na liście B czasopism punktowanych MNiSW. Kwestią zasadniczą było także uruchomienie Wydawnictwa Diecezjalnego Adalbertinum, które przejęło rolę wydawcy pisma. Staraniem ks. Wojciecha Guzewicza opracowano projekt okładki oraz logo pisma i wydawnictwa, które wykorzystywane są do dnia dzisiejszego¹¹.

W 2012 r. redaktorem naczelnym „Studiów Elckich” został ks. Paweł Tarasiewicz. Za jego czasów (2012-2013) dokonał się dalszy rozwój pisma. Udało mu się m.in. powiększyć punktację na liście B czasopism punktowanych MNiSW do 8 punktów, zwiększyć częstotliwość wydawania (z rocznika na kwartalnik), wprowadzić metadane artykułów do baz indeksacyjnych¹².

¹⁰ Por. Schematyzm diecezji elckiej 2012. Stan z 15 września 2012 r. w roku Jubileuszu XX-lecia istnienia diecezji elckiej, red. A. Skowroński i inni, Elk 2012, s. 617-755.

¹¹ Zob. W. Guzewicz, *Sprawozdanie z działalności redaktora naczelnego „Studiów Elckich” – ks. prof. dr hab. Wojciecha Guzewicza za lata 2006-2009*, „Studia Elckie” 12(2010), s. 435-437.

¹² Zob. P. Tarasiewicz, *Sprawozdanie redaktora naczelnego „Studiów Elckich” z działalności czasopisma w latach 2012-2013*, „Studia Elckie” 16(2014), nr 1, s. 139-146.

Obecnie na czele „Studiów Elckich” stoi ks. Tomasz Kopiczko (od 2016 r.), a funkcję sekretarza pełnią ks. Marcin Sieńkowski oraz ks. Ryszard Sawicki. W periodyku są publikowane artykuły z siedmiu dziedzin naukowych: edukacji, filozofii, historii, literaturoznawstwa, nauk o mediach, nauk teologicznych, prawa (w tym głównie prawa kanonicznego). W tworzenie czasopisma zaangażowanych zostało czterech redaktorów językowych: Daniel P. Thero (angielski), Francisco Manuel Villalba Lucas (hiszpański), Katharina Westerhorstmann (niemiecki) oraz Ryszard Skawiński (polski), a w gronie rady naukowej znaleźli się profesorowie: Sixto J. Castro (Hiszpania), Robert A. Delfino (USA), Urbano Ferrer (Hiszpania), Jeanette V. Loanzon (Filipiny), Eduardo Ortiz (Wenezuela), Pablo Pérez López (Hiszpania), Peter A. Redpath (USA), ks. Jan Walkusz (Polska) oraz Monika Przybysz (Polska)¹³.

Pismo ukazuje się w formie drukowanej i elektronicznej. Pełny dostęp do zawartości czasopisma jest możliwy na stronie internetowej: <http://www.studielckie.pl/>.

Drugim ważnym pismem jest „Civitas et Lex”. Czasopismo to powstało z inicjatywy ks. Wojciecha Guzewicza przy Wydziale Studiów Technicznych i Społecznych w Elku Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Pierwszy numer ukazał się w 2014 r. Do końca 2017 r. opublikowano łącznie 16 numerów. W czasopiśmie zamieszczane są głównie artykuły z nauk społecznych. Systematycznie ukazują się artykuły z obszaru nauk o mediach (odpowiedzialna za ten dział jest p. dr Marta Więckiewicz-Archacka), psychologii (p. prof. Elżbieta Wesołowska), administracji (p. dr Monika Ziniewicz), prawa (dr hab. Sławomir Kurs) oraz prawa kanonicznego (ks. prof. Florian Lempa). Ciekawą inicjatywą jest uruchomienie działu *varia*, w którym zamieszczane są artykuły z pogranicza nauk społecznych i humanistycznych, a także innych.

Od początku powstania pisma radę naukową tworzy ośmiu profesorów: Susana Gonçalves (Portugalia), Carmen Lázaro Guillamón (Hiszpania), Michele Indelicato (Włochy), Iveta Kovalčíková (Słowacja), ks. Krzysztof Orzeszyński (Polska), Igor Palúš (Słowacja), Ognen Spasowski (Macedonia) oraz Sebastiano Tafaro (Włochy). Sekretarzami redakcji obecnie są p. dr Jacek Mrozek oraz p. dr Piotr Wojnicz, a redakcją językową zajmują się: dr Hannah Elizabeth James (angielski), dr Thérèse Consigny (francuski), dr Ryszard Skawiński (polski), dr Алина Жилинская (rosyjski i białoruski), dr Maria Casola (włoski). Funkcję redaktorów statystycznych pełnią: prof. Nikolina Kenig (Szkocja) oraz ks. dr Arkadiusz Orzeł (Polska)¹⁴.

Pismo ukazuje się w formie drukowanej i elektronicznej. Pełny dostęp do zawartości czasopisma jest możliwy na stronie internetowej: <http://www.uwm.edu.pl/wstis/publikacje/>.

¹³ <http://www.studielckie.pl/> (dostęp: 29.07.2017).

¹⁴ <http://www.uwm.edu.pl/wstis/publikacje/> (dostęp: 29.07.2017).

Z kolei „*Studia Gilsoniana*” [ISSN 2300-0066] są recenzowanym kwartalnikiem naukowym zorientowanym na współczesne badania myśli Étienne Gilsona i filozofię realistyczną. Czasopismo jest wydawane przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Étienne Gilsona z siedzibą w Cromwell (USA). Głównym językiem publikacji jest język angielski, poza tym teksty publikowane są również w językach: hiszpańskim, niemieckim i polskim.

Czasopismo powstało w 2012 roku z inicjatywy ks. Pawła Tarasiewicza. Przez trzy lata funkcjonowało jako rocznik. W 2015 roku stało się kwartalnikiem. Do czerwca 2017 roku ukazało się w sumie 14 numerów czasopisma, a w nich 125 artykułów naukowych.

W skład redakcji czasopisma wchodzi: redaktor naczelny – ks. Paweł Tarasiewicz (od 2012 roku), z-cy redaktora naczelnego – ks. Tomasz Duma i Jeremie Solak, oraz redaktorzy językowi: Stephen Chamberlain, Donald M. M. Collins, Thierry-Dominique Humbrecht OP, Thaddeus J. Kozinski, Artur Mamcarz-Plisiecki, Florian Michel i Ángel Damián Román Ortiz. Do rady naukowej należą: Włodzimierz Dłubacz (Polska), Urbano Ferrer (Hiszpania), Curtis L. Hancock (USA), John P. Hittinger (USA), Henryk Kiereś (Polska), Peter A. Redpath (USA), James V. Schall SJ (USA), Peter L. P. Simpson (USA) i ks. Jan Sochoń (Polska).

Czasopismo współpracuje z takimi instytucjami naukowymi, jak: Adler-Aquinas Institute (USA), Aquinas Leadership International, Holy Apostles College and Seminary (USA) oraz Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu. Występuje w bazach danych następujących indeksów naukowych: The Philosopher's Index, The International Philosophical Bibliography, CEEOL, CEJSH, DOAJ, Index Copernicus oraz ERIH PLUS. Znajduje się też na liście B czasopism punktowanych MNiSW z dorobkiem 7 punktów¹⁵.

„*Studia Gilsoniana*” ukazują się w formie drukowanej i elektronicznej – tu wpisują się w nurt czasopism funkcjonujących zgodnie z licencją Creative Commons (BY-NC-ND). Pełny dostęp do zawartości czasopisma jest możliwy na stronie internetowej: <http://gilsonsociety.com/>.

Podsumowanie

W podsumowaniu należy stwierdzić, że w okresie 1992-2017 w całej diecezji elckiej pracą naukową zajmowało się kilkudziesięciu kapłanów posiadających co najmniej stopień doktora. Większość kapłanów kończących studia specjalistyczne w diecezji elckiej zdobyło tytuł doktora teologii. Reprezentują oni następujące specjalizacje: teologia biblijna (7 kapłanów), teologia pastoralna (4), liturgika (3), teologia dogmatyczna (3), katechetyka (2), patrologia (2). Z innych dziedzin wymienić należy prawo kanoniczne (7), historię (4) oraz filozofię (2). Mimo że liczba księży kończących teologię jest znaczna (stanowi ponad 70% ogółu wszystkich zdobytych doktoratów), to najwięcej publikacji

¹⁵ <http://gilsonsociety.com/> (dostęp: 21.08.2017).

udało się wydać z historii, a ściśle mówiąc – z historii Kościoła. Stało się tak niewątpliwie za sprawą ks. Wojciecha Guzewicza, który w swoim dorobku naukowym może wykazać się ponad 700 publikacjami. Łącznie kapłani z wykształceniem historycznym (stanowią mniej niż 10% ogółu) wydali ponad 1 tys. publikacji. W innych dziedzinach znaczną liczbą publikacji naukowych mogą się wykazać teolodzy, reprezentowani głównie przez ks. Andrzeja Jaśkę, ks. Ryszarda Sawickiego, ks. Zdzisława Mazura, patrologi – reprezentowani przez ks. Stanisława Strękowskiego i ks. Dariusza Zalewskiego, kanoniści – w osobach ks. Edmunda Przekopa i ks. Romana Szewczyka, literaturoznawcy (ks. Jerzy Sikora) oraz filozofowie (ks. Paweł Tarasiewicz i ks. Antoni Skowroński).

Podsumowując wątek czasopism naukowych, należy stwierdzić, iż „Studia Elckie” stały się jednym z najbardziej rozpoznawalnych i najwyżej punktowanych (obecnie mają 7 punktów w skali od 1 do 15) czasopism naukowych w Polsce północno-wschodniej. Dzięki zaangażowaniu wielu osób, w tym szczególnie ks. Wojciecha Guzewicza i ks. Pawła Tarasiewicza, periodyk ten odgrywał (i nadal odgrywa) dużą rolę w upowszechnianiu wyników pracy naukowej duchowieństwu elckiego, ale nie tylko. Wszystkie scharakteryzowane tu pisma naukowe mają ugruntowaną pozycję w świecie nauki i cieszą się zainteresowaniem wielu naukowców z Polski i spoza jej granic. Przynoszą splendor diecezji elckiej, z której wywodzą się twórcy tych dzieł.

THE CONTRIBUTION OF THE ELK DIOCESE CLERGY TO THE INTELLECTUAL DEVELOPMENT OF POLAND AND THE REGION (PART 2: SCIENTIFIC DEGREES, TITLES AND PERIODICALS)

Summary

In the period 1992-2017, dozens of priests with at least a doctoral degree were involved in the scientific work in the entire Elk clergy. Most of the priests graduating from specialist studies obtained the title of doctor of theology. They represent the following specializations: biblical theology (7 priests), pastoral theology (4), liturgy (3), dogmatic theology (3), catechetics (2), patrology (2). Other areas include canon law (7), history (4), and philosophy (2). There were also three academic periodicals created by Elck priests, i.e. “Studia Elckie”, “Civitas et Lex” and “Studia Gilsoniana”. Through their activity, these priests managed to create solid scientific journals, recognizable today not only in Poland, but also abroad.

Key words: Elck clergy, scientific degrees, titles and periodicals.

Bibliografia

- „Monitor Polski. Dziennik Urzędowy Rzeczypospolitej Polskiej”, Warszawa, dnia 13 września 2013 r., poz. 742.
- Guzewicz W., *Historia diecezji ełckiej w latach 1992-2017 (wybrane zagadnienia)*, [w druku].
- Guzewicz W., *Jak zostać profesorem?*, „Ełk i my” 18(2013), nr 4(145), s. 15.
- Guzewicz W., *Przemiany administracyjne Kościoła rzymskokatolickiego w Polsce na przełomie XX i XXI wieku i powstanie diecezji ełckiej*, w: *Ukraina – Polska – Unia Europejska. Ze studiów nad przekształceniami ustrojowymi na przełomie XX i XXI wieku*, red. H. Stroński, J. Gołota, O. Krasowski, Lwów-Olsztyn-Ostrołęka 2014, s. 257-263.
- Guzewicz W., *Sprawozdanie z działalności redaktora naczelnego „Studiów Ełckich” – ks. prof. dr hab. Wojciecha Guzewicza za lata 2006-2009*, „Studia Ełckie” 12(2010), s. 435-437.
- Guzewicz W., *Wykaz prac magisterskich napisanych w ramach studiów w Wyższym Seminarium Duchownym w Ełku w latach 1992-2011*, „Studia Ełckie” 13(2011), s. 531-544.
- Profesor i przyjaciel. Ks. Edmund Przekop (1937-1999)*, red. W. Guzewicz, „Episteme” 47(2005).
- Schematyzm diecezji ełckiej 2012. Stan z 15 września 2012 r. w roku Jubileuszu XX-lecia istnienia diecezji ełckiej*, red. A. Skowroński i inni, Ełk 2012, s. 617-755.
- Tarasiewicz P., *Sprawozdanie redaktora naczelnego „Studiów Ełckich” z działalności czasopiśma w latach 2012-2013*, „Studia Ełckie” 16(2014), nr 1, s. 139-146.

Strony internetowe

- <http://www.studielckie.pl/> (dostęp: 29.07.2017).
- <http://www.uwm.edu.pl/wstis/publikacje/> (dostęp: 29.07.2017).
- <http://gilsonsociety.com/> (dostęp: 21.08.2017).